

INNHOLD:[Såing av de falske såbedene](#)[Hvitkløveren blomstrer](#)[Slutt på vekstregulering nå](#)[Frøhøy og gjenvekst til fôr? Planlegg det nå!](#)[Ugrasssprøyting i gjenlegg](#)[Puma Extra i rødkløver](#)[Markdag i Vestfold Frøavlerlag](#)[Markdag i Akershus og Østfold Frøavlerlag](#)

Det varme og tørre været har fortsatt, men nå ser det muligens ut til å bli utsikter for bittelitt regn i neste uke. Vi krysser fingerene!

Utviklingen i engene har gått ekstremt fort, og nå starter blomstringen mange steder. Da er det ikke stort mer å få gjort, verken med plantevern eller vanning.

Såing av de falske såbedene

Det bør ikke foretas noen ny jordarbeiding med mindre det er nødvendig på grunn av slemming, hardt såbed eller lignende. I så fall kan en rispe i såbedet med ei ugrasharv eller lignende redskap.

Siste frist for såing av noen arter: Sauesvingel 15. juni, rødsvingel og engrapp 20. juni, bladfaks 15. juli og strandrør 1.juli. Siste frist betyr ikke at det er like greit som å så tidligere, store planter om høsten er avgjørende for avling i 1. års enga.

Mange har vært i tvil om man bør vente med å så i falskt såbed til det er utsikter til regn. Det mener vi ikke er nødvendig i de fleste tilfeller. Dersom tida er inne bør du uansett så gjenlegget, så vil frøet spire etter hvert som forholdene er til rette uansett.

Hvitkløveren blomstrer

Hvitkløveren har et lite rotsystem, og det er tydelig at den sliter under de tørre forholdene vi har nå. Den er svært lav og ujevn de fleste steder. Blomstring har også startet så smått, og det ser ut til at dette også blir ganske ujevnt. Vi håper de fleste av dere har rukket å sprøyte mot insekter i hvitkløveren før blomstringen startet. Det er ikke tilrådelig å bruke Biscaya eller noen andre insektmidler etter at blomstring har startet, da det er svært skadelig for de pollinerende insektene på dette stadiet, selv om sprøytingen gjøres om natta.

Slutt på vekstregulering nå

De aller fleste enger er ferdig skutt nå, og tiden for vekstregulering er nå over. De tørre forholdene gjør også at det nå er helt uaktuelt med slik behandling.

Frøhøy og gjenvekst til fôr? Planlegg det nå!

Fôravlingene ser svært dårlige ut så langt, mange har høstet under halv avling i forhold til normalår og mange frøavlere er kontaktet for om mulig kunne bruke frøhøyet og gjenveksten på frøenga til fôr. For jordas fruktbarhet, bevaring av moldinnhold, eller i alle fall redusere nedgangen av moldinnhold til et minimum bør halm og gjenvekst bli igjen på jorden men ved så vanskelige forhold som vi har i år må alle muligheter for å skaffe fôr utnyttes.

Dersom enga skal høstes frø på neste år er riktig behandling etter frøhøsting svært viktig.

Under gir vi noen stikkord om hvordan frøhalm og gjenvekst kan eller bør behandles i forhold til høsting av fôr.

I noen arter er det ikke negativt for frøavlinga om frøhalm kuttet og blir liggende, kanskje også positivt, mens i noen arter bør frøhalm fjernes. I noen arter kan gjenvekst høstes uten tap av frø neste år, om det gjøres riktig, og i noen arter bør det ikke høstes fôr av gjenveksten.

I timotei og i engsvingel vil det være av mindre betydning om halmen kuttet eller fjernes for avlinga neste år.

I de øvrige artene bør frøhalmen fjernes.

Gjenvekst i timotei, engsvingel og raigras kan benyttes til fôr uten tap avling dersom det gjødsles med tanke på fôrutnyttelse. I timotei og i raigras er det normalt ikke nødvendig å gjødsle når gjenvekst ikke blir høstet til fôr, gjødsling vil derfor bli en tilleggsjobb i forhold til normalt høstearbeid. Høsting av gjenvekst til fôr uten at det er gjødslet for det formålet vil føre til redusert frøavling. I engsvingel skal høstgjødslingen økes noe, til ca 4-5 kg N/daa, dersom gjenvekst skal høstes til fôr. I 2.års timotei som skal høstes frø på 3.dje året kan bli unødig tett og gi redusert avling om det høstgjødsles og tas en fôrslått (men i år er det neppe mange 2. årseger som skal ligge videre til 3.dje år).

Ikke ta fôrslått seinere enn 25. september. Der det er fare for barfrost bør engsvingel og raigras høstes tidligere slik at det er et beskyttende lag av gras mot frost.

Engrapp og rødsvingel skal **ikke** gjødsles tidlig for å kunne høstes fôr på, det vil føre til ei tett frøeng med lite frøstengler.

Engrapp og rødsvingel kan pusses inntil 15. september, men ikke seinere og ikke kortere enn 5 cm. Enga gjødsles **etter** pussing.

Sauesvingel skal pusses innen tre uker etter tresking og det skal ikke gjødsles før ca 1. oktober og det skal ikke tas avling av gjenvekst etter avpussingen etter tresking.

Engkvein skal ikke gjødsles før pussing/høsting av gjenvekst, høsting gjøres 20.-25. september. Enga gjødsles etter pussing.

Hundegras kan pusses/høstes innen først i september, det skal ikke gjødsles før etter pussingen og det må ikke høstes fôr etter pussingen først i september.

Strandrør skal ikke høstes til fôr om høsten selv om det gjenveksten er svært kraftig, høsting vil gi dramatisk avlingsreduksjon neste år.

Det er viktig med gode avtaler mellom frøavler og den som høster fôr av frøhalm og gjenvekst både med hensyn til verdisetting av fôret og hvordan arbeidet gjennomføres.

Unngå spredning av hønsehirse og floghavre!

Frøavl av engsvingel, raigras og bladfaks krever floghavrefri jord, det betyr at maskiner som er inne på arealer med disse ugrasene ikke bør inn på frøarealer. Mange frøavlere er også såkornavlere, de har de samme kravene, og vil derfor være viktig også om det skal høstes på timotei eller andre arter.

Fjern halm/høy så snart som mulig!

Ukutta frøhalm må fjernes så snart som mulig etter tresking, i forsøk i timotei førte lang halm som ble liggende til 25 % avlingstap året etter. Sørg for at det er klare avtaler om hvordan dette løses!

Kjøring i frøenga må gjøres i faste spor slik at minst mulig andel jorda pakkes, det må ikke kjøres på kryss og tvers for å press og pakke.

Tunge maskiner setter spor og reduserer avlingen, disse utfordringene er større dersom jorda er våt.

Ugrassprøyting i gjenlegg

Tørken medfører også en del spørsmål om plantevern i gjenleggene. I slikt tørkestress er vokslaget på plantene tykt, så det er ingen grunn til å redusere dosene, selv om kulturplantene er noe svekket. Men det kan være lurt å velge et skånsomt middel, som for eksempel Ariane S. Likevel ser vi skader etter bruk av Ariane S i høye temperaturer (over 25 grader C). Velg derfor å sprøyte tidlig en kjølig morgen på en ikke altfor varm dag.

Puma Extra mot floghavre i rødkløvergjenlegg

For de som har floghavre finnes det en off-label godkjenning av Puma Extra i gjenlegg av rødkløver i bygg og hvete. Etikett og ansvarserklæring finnes som vanlig på Norsk Frøavlerlag sin nettside.

Markdag i Vestfold og Buskerud Frøavlerlag

Hold av kvelden den 19. juni til markdag som arrangeres av Vestfold Frøavlerlag. Noe ferdig program foreligger ennå ikke, men det blir oppstart hos Bjørnar og Charlotte Langklep i Undrumsdal kl 18.00. Mer info kommer siden!

Markdag i Akershus og Østfold Frøavlerlag

Mandag 18. juni kl 17.00 hos Tollef Grindstad, Strømsfossveien 220, 1890 Rakkestad.

Lars Havstad fra NIBIO Landvik kommer.

Temaer:

- Forsøksfelt med vårpussing/riving av daugras i timotei
- Høsteteknikk, frøspill og maskiner
- Aktuelle temaer i de ulike frøartene vil bli diskutert

Kaffe og kringle. Velkommen!

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissing	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860